

Beszámoló a Kodály Zoltán nevét viselő iskolák IV. Országos Kamaraének Találkozójáról (2016. április 23.)

Hiánypótló rendezvénysorozat, amely a Magyar Kodály Társaság kezdeményezésére 2010-ben – akkor a VI. kerületi Eötvös 10. Művelődési és Közösségi Színtéren – útjára indult, és amely az idén immár negyedik állomásához érkezett: a kamaraének, ez a koncert-életünkben is kissé háttérbe szoruló műfaj, a találkozó alkalmával, legalább egy viszonylag szűkebb körben (a Kodály Zoltán nevét viselő tanintézmények hatósugarában) mégis reflektorfénybe kerül. Az április 23-i találkozón – amelynek, már harmadjára, a budapesti Marczibányi téri Kodály-iskola adott otthont – országosan kilenc intézmény 14 kamaracsoportja vett részt (a házigazdákon kívül Debrecen, Gyál, Győr, Kaposvár, Kecskemét, Salgótarján, Székesfehérvár, Szob): általános és középiskolások, zeneiskolások és konzervatóriumi növendékek. Külön-külön bemutatkozásaik mellett egyesített (alkalmi) kórusok is alakultak: délidőben egy rövid – mintegy 40 perces – próba erejéig, amikor B. Horváth Andrea, illetve Rozgonyi Éva keze alatt egy-egy kis Bárdos- és Kodály-karmű csiszolódott össze (a kórusmunka módszertanát és művészetét szemléltetve), ezeket estefelé, a rendezvény zárásaként koncertszerűen megszólaltatták.

A rendezvényt kiegészítő programok sora gazdagította. A Kodály-iskolákban folyó sokrétű nevelőmunka eredményeibe engedett bepillantást a vendéglátó intézmény jelenlegi és volt növendékeinek hangszeres műsora, ezen kívül egy rövid megnyitó kórushangversenyre is sor került, amelyet a Magyar Rádió Gyermekkórusának tagjaiból alakult kamaracsoport adott elő Matos László vezetőkaragya betanításában. Műsoruk – Gallus: *Domine ad adjuvandum*; Bárdos: *Szellő zúg*; Kodály: *Egyetem, begyetem* – mintegy a mércét állította (ha nem is egy, bármely intézmény által elérendő-elérhető célként) a hallgatóság elé (1. kép). Egy másik tervbe vett program, Szabó Tibor tanár-karagya előadása időegyeztetési nehézségek miatt elmaradt.

Óri Csilla igazgatóasszony üdvözölte a megjelenteket (2. kép), a továbbiakban azután a házi-gazda szerepét, a program levezetésének-konferálásának igényes feladatát Tarcsa Zsuzsanna tanítónő – korábban a Bartók Rádió bemondója – látta el (3. kép). A vendéglátók köszönetet mondtak a találkozó védnökségét elvállaló Kodály Zoltánnak és (a jelen nem lévő) Szőnyi Erzsébetnek, köszöntötték a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ 2. tankerületét kép-viselő Mészáros Enikőt, valamint a Magyar Kodály Társaság elnökségének megjelent tagjait, továbbá a fellépőket és tanáraikat. Az elnökségi tagok – dr. Ittész Mihály, Rozgonyi Éva, Breinichné Horváth Andrea, dr. Márkusné Natter-Nád Klára, Somorjai Paula, Sebestyénné Farkas Ilona, Puskásné Ispán Franciska, Jámbor Zsolt, Nagyné Nyári Ágnes, dr. Szalay Olga, Balásházi Bálint – a „zsűri” munkájában is részt vettek (4–5. kép). Szomorúan kell fel-jegyeznünk, hogy ez volt az utolsó alkalom, amikor dr. Joób Árpád velünk lehetett – a találkozó után két héttel, váratlanul elhunyt. Nem maradtak említetlenül azok az intézmények és szervezetek sem, amelyek a találkozó megvalósításához szakmai, anyagi vagy a szervezésben való részvételükkel társadalmi támogatást nyújtottak (Magyar Kodály Társaság, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ – Budapest 2. Tankerület, Nemzeti Kulturális Alap-program, a Mar-czibányi téri Kodály Iskola Kórusai Egyesület, a Marczibányi téri Kodály Iskola Szülői Szervezete, a Fidelio média-vállalkozás, a Kodály Zoltán Zeneműbolt és Antikvárium, valamint az Ingyenc Kert Étterem és Kávéház).

A köszöntések és köszönetnyilvánítások után Ittzés Mihály, a Magyar Kodály Társaság elnöke nyitotta meg a rendezvényt. Utalt a kamaraének terén a pedagógiában mutatkozó mai hiányállapotra, az előképekre (az 1960-as években a Zeneakadémián a karvezetőképzés egyik kiegészítő, öntevékeny programja volt) és a társasének-műfaj zenetörténeti és szociológiai – ma ugyancsak hiányként regisztrálható – jelentőségére. (Hiány, hiszen a zenélést, mint szabadidős tevékenységet egyre inkább kiszorítja a technika, sőt még a létező aktív zenélési igény kielégítését is nemegyszer átveszi a komputer.)

A kamaraének bemutatók

A rendezvény középpontjában álló kamaraének-hangverseny annyiban verseny, hogy a csoportok bemutatkozását összefoglaló szakmai értékelés követte, egyébként azonban inkább hangverseny, amelyet a fellépő 3–11 fős csoportok egymásnak és egy szűkebb, elsősorban szakmai közönségnek tartottak – ennél a mintegy 120 főnél szélesebb nyilvánosság megszólítása elé a Kodály iskola kamaratermének befogadóképessége állít korlátot. A műsor két részletben hangzott el, délelőtt és délután is hét-hét csoport mutatkozott be. Igazán ünnepélyes külsőségekkel és változatos tartalommal, rendezett és gördülékeny fel- és levonulásokkal, ünneplőben vagy az adott iskola kórusának egyenruhájában, olykor egy-egy, a műsorhoz illő kosztüm-elemmel, tánccal, dramatikus játékkal; máskor néhány hangszerrel (furulya). Szakmai teljesítmény, de kedves látvány is a szolmizálva megszólaló népdalt kézjelekkel kíséрни, vagy a nagyobb csoportból kilépve egy-egy tételt szólisták által megszólaltatni. Nemcsak a furulyát, de a hangvillát is biztosan kezelték e fellépők: legtöbb esetben nem külső (diszkrét) tanári hangadásra és intésre, hanem önállóan kezdték mősorszámukat a kisebb-nagyobb együttesek.

A fellépő csoportok egymásnak is énekeltek, és egymást is mindvégig várakozásteljes figyelemmel és szeretetteljes érdeklődéssel, kicsik és nagyok, a legnagyobb csendben hallgatták. Pedig hát az egész napos, sokféle tennivalót, komoly összeszedettséget igénylő programnak csupán egyik része volt a két kamaraének-hangverseny (utazás, közös éneklés, hangversenyek, ünnepi beszédek és a záró értékelés végighallgatása, étkezés, egyáltalán az egész napos program lebonyolításához szükséges egész napos készenlét és fegyelem).

A részletes műsort az előzetesen kézhez kapott, ugyancsak szép kiállítású programfüzetből ismerhetjük meg. A füzethez képest természetesen adódott néhány kisebb változás, úgy a ténylegesen megszólaló műsorban (ezt az alábbiakban pontosítani igyekszünk), mint a közreműködők névsorában, néha többen, máskor kevesebben álltak pódiumra; előfordult például, hogy a tervezett hat főből csak négy tudott jelen lenni (és négyesben is magabiztosak voltak), máskor egy-két fővel gyarapodott az előzetesen közölt létszám.

A műsorok mindegyikében szerepelt a találkozó névadójának műve: 15 bicinium (közülük a *Menyasszonybúcsúzó* két előadásban), két tricinium (*Énekeljünk*, valamint a két előadásban is sorra kerülő *Téli mese*), egy kétszólamú gyermekkar (*A juhász*), végül egy eredetileg biciniumként (tehát mintegy deklaráltan pedagógiai célzattal) íródott mű háromszólamú vegyeskari átirata, mely Tóth József egyházkarnagy kezdeményezésére készült (*Miatyánk*). Tudván tudjuk, ez a program csak újból bizonyítja: pedagógiai és – mondjuk így – l'art pour l'art zene között, bármennyire is van határvonal, ezt biztos kézzel meghúzni lehetetlen. (Különös erővel mutatkozott meg e tétel igazsága a találkozón a *Miatyánk* poétikus-bensőséges, hitvallásnak is beillő előadásában.)

A Kodály-pedagógia egyik alapköve a népdal; népdalcsozor négy versenyprogramban szerepelt, inkább a fiatalabb korosztály mutatkozott be különböző – stílári, táji, hangulati – alapon szerkesztett effajta válogatással. Feldolgozott népdalt azonban – amely a már említett Kodály-művek egy részében is főszereplő – más szerzőktől is hallhattunk a találkozó: ha van alkotói értelemben vett Kodály-iskola, a magas művészi értéket képviselő, egyszerűbb struktúrájú (tehát elsődlegesen pedagógiai célú), népdal-alapú kóruskompozíciók, sorozatok szerzőit bizonyosan a Mester százéves tervét követő, azzal közösséget vállaló művészi-pedagógiai elvek és elköteleződések sorolják együvé. Legegyszerűbb típusát a találkozó egy kétszólamú népdalkánon képviselte, Bárdos Lajos ötletéből („Ki járt itt”, a *Hetven kánon* egyike). Szerepelt azután két mű Bárdos *Kicsinyek Kórusa* c. sorozatából, négy pedig Szőnyi Erzsébet gyerekdarabjaiból: egy *bicinium*, és három, ugyancsak kétszólamú *könnyű kórus* (a 33-ból). Az említett Szőnyi-bicinium („Bricskán járok”) a Kodály-koncepció nemzetközi alkalmazását példázza, hiszen amerikai népdal feldolgozása, eredetileg angol szövegre. Más értelemben nemzetközi Bárdos *Négy földrész* ciklusa, amelyből egy-egy perui és közép- ausztráliai feldolgozás hangzott el. – A verseny-programokban Kodály mellett Bárdos volt a legjobban reprezentált szerző, méltóan az ő magyar kóruskultúrában elfoglalt helyéhez (és halálának közelgő 30. évfordulója alkalmából). A népdal-alapú háromszólamúságot a *Szellő zúg*, a háromtétéles *Tisza partján*-ciklus, a vegyeskari *Dana-dana* képviselték, magyar zene-történeti dallam feldolgozására (erre az ugyancsak Mesterétől inspirált műfajra) a *Darvaknak szól* adott példát.

A hazai közögenerációt csupán két mű képviselte; szerzőik (és nemzedéktársaik) gyermekkari érdeklődése – amelynek eszményét talán így foglalhatnánk össze: gyermekek által, a gyermekek nyelvén, mindenkire szólni – végső soron ugyancsak a Kodály-iskola öröksége (Fekete Gyula, Tóth Péter).

A repertoárt áttekintve végül hét külföldi szerzőt találunk, a reneszánsztól napjainkig (közöttük egy négyszólamú Mozart-kánon szerepelt). Idegen nyelven a magasabb osztályosokból (vagy főként ilyenekből) álló csoportok énekeltek, összesen öt mű hangzott el így, kettő-kettő latinul illetve angolul, egy olasz nyelven.

A hangversenyen szereplő együttesek – egy kivétellel – egyneműkarok, ezekben is alkalman-ként, találékony pedagógiával, az éppen hangváltó fiúk is szerephez jutottak. Az egyetlen vegyeskari kamaraegyüttes középiskolás korosztályból szerveződött, igényes és sokszínű, a tagok érdeklődési köréhez és temperamentumához is igazodó háromszólamú művekből álló repertoárral.

A résztvevő iskolák:

Gyáli Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola

Kaposvári Kodály Zoltán Központi Általános Iskola

Kodály Zoltán Általános Iskola, Győr

Kodály Zoltán Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola, Székesfehérvár

Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola és Zenei Alapfokú Művészeti Iskola, Debrecen

Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium és Zenei Alapfokú Művészeti Iskola,

Budapest, Marczibányi tér

Salgótarjáni Általános Iskola Kodály Zoltán Tagiskolája

Szobi Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola

A délelőtti kamaraének-hangverseny programja:

KECSKEMÉT - II. Borbély Hanna, Gondi Anikó, Halupa Gerda, László Zsófi, Mészáros Csenge, Salánki Villő; felkészítő tanár: **Kiss Zoltán** (6. kép)

- Népdalcsokor
- Kodály Zoltán–Weöres Sándor: *Mély erdőn* (Bicinia Hungarica I. füzet No. 5.)
- Szőnyi Erzsébet: Én a hegyre, te a völgybe – lengyel népdal (a 33 könnyű kórus népdalokra c. sorozatból)
- Szőnyi Erzsébet–Lukin László: *Bricskán járok* (amerikai népdalra, a Biciniumok II. füzetéből)

GYŐR: Bank Zita, Bordás Levente, Kertész Zsófi és Szigeti Eszter (4. o.), Kovács Ákos, Kümmel Benedek, Nagy Csenge és Szóts Adrienn (3. o.), felkészítő tanár: **Etseyatse (Ney) Andrea** (7–8. kép)

- Kodály Zoltán–Weöres Sándor: *Gyere jó pajtás* (Ötfokú zene II. 70.)
- Kodály Zoltán: Három mű a Válogatott Biciniumokból – *Zöld erdőben* (No. 2. Jankovich Ferenc verse), *Mély erdőn* (No. 4. Weöres Sándor verse); *Induló* (No. 5. – furulyán)
- Bárdos Lajos–Weöres Sándor: *Ringató* (a Kicsinyek Kórusa II. füzetéből)

SZÉKESFEHÉRVÁR - I. Barta Georgina, Imolai Dávid, Karácsony Gábor, Nagy-Tóth Tamara, Péter Janka, Péter Sára, Schreiner Lili, Térmeg Petra és Vajay-Horváth Anna (5. o.); felkészítő tanár: **Feké Mariann** (9. kép)

- Kodály Zoltán–Weöres Sándor: *Rigók dala* (Bicinia Hungarica II. füzet No. 74.)
- Bárdos Lajos: *Kossuth-huszar tance* (a Kicsinyek Kórusa III. füzetéből)
- Neuwach–Nádasdy Kálmán: *Régi dalocska*

SZOB: Győrik Martina (3. o.), Daróczy Rebeka Dóra (4. o.), Balogh Flóra Luca, Székely Zsófia, Szirtes Lili Lujza (5. o.), Szakács Luca (6. o.); felkészítő tanárok: **Zoltainé Szabó Ildikó, Fehérné Szabó Marianna** (10–11. kép)

- Népdalcsokor: Ipoly-menti népdalok
- Kodály Zoltán: Két mű a Bicinia Hungarica c. sorozatból – *Édesanyám kiállott a kapuba* (I. füzet No. 39); *Sej, haj, magos a kaszárnya teteje* (II. füzet No. 95.)

SZÉKESFEHÉRVÁR - II. Csanádi Petra, Molnár Csenge, Papp Sára, Pongrácz Magdolna, Pusztai Loretta, Schreiner Teodóra, Sütő Aliz, Sütő Dorottya, Széplaki Blanka (7. o.); felkészítő tanár: **Feké Mariann**

- Kodály Zoltán–Vikár Béla: *Menyasszonybúcsúzó* (Bicinia Hungarica IV. füzet No. 179.)
- Bárdos Lajos–Márkus Miklós: *Szellő zúg távol*
- Mozart–Jankovich Ferenc: *Ó felvirradt a szép óra*

GYÁL - I. Hagyó Lilla, Szabó Karola és Szakál Anna (3. o.), Dányi Bianka (4. o.), Törő Ibolya (5. o.); felkészítő tanárok: **Fazekas Mihályné, Remetei László**

- Kodály Zoltán: Négy mű a Bicinia Hungarica I. füzetéből – *Ez a lábam* (No. 2.); *Fehér liliom-szál* (No. 42.); *Vásárhelyi piacon* (No. 23.); *Hej Vargáné* (No. 38.)

GYÁL - II. Balázs Fanni, Fazekas Csenge, Fodor Kamilla, Németh Dóra, Pardi Kitti, Szabó Melinda és Török Bernadett (9. o.), Szabadszállási Réka (11. o.), Vajda Viktória (13. o.); felkészítő tanárok: **Fazekas Mihályné, Remetei László**

- Kodály Zoltán–Kistétényi Melinda: *Énekeljünk; Téli mese* (Tricinia No. 1., No. 7.)

A délutáni kamaraének-hangverseny programja:

KECSKEMÉT - I. Baranyi Barbara, Berente Lilla, Jakab-Tóth Kornélia, Parádi Vanda, Somlai Angéla, Tóth Villő (5. o.); felkészítő tanár: **Szegedi Ildikó** (12. kép)

- Népdalcsokor: Apámért s anyámért; Fehér fuszulykavirág, Három szabó legényke
- Kodály Zoltán–Jankovich Ferenc: *Hipp-hopp virradóra* (Bicinia Hungarica I. füzet No. 28.)
- Bárdos Lajos: *Ki járt itt...* – népdalkánon (a Hetven kánon c. gyűjteményből)
- Szőnyi Erzsébet: *Jánoshídi vásártéren; Megérett a meggy a fán* (a 33 könnyű kórus népdalokra c. sorozatból)

DEBRECEN: Dózsa László, Grega Csaba, Nagy Petronella és Tulipán Kleopátra (10. o.), Budai Bettina, Danyi Réka, Gábor Bettina, Hegyi Norbert, Sárvári Tamás Attila, Soltész Dániel és B. Tóth Orsolya (szakmai tagozat 1. o.); felkészítő tanár: **Linzenboldné Porcs Angéla** (13. kép)

- Bárdos Lajos: *Dana-Dana*
- Kodály Zoltán–Szedő Dénes: *Miatyánk*
- Johannes Matthias Michel: *Jubilate Deo* (Jazz-motetta)

MARCZIBÁNYI - II. Apáti Rebeka (5. o.), Binder Panna (6. o.), Tunkli Fanni (7. o.), Kovács Karolina (8. o.), Lőkös Laura (9. o.), Jakab Emese, Mundi Timea, Szili Regina és Vaskó-Fehérváry Virág (10. o.); felkészítő tanárok: **Őri Csilla, Uherezky Eszter** (14. kép)

- Kodály Zoltán–Kistétényi Melinda: *Téli mese* (Tricinia No. 7.)
- Banchieri: *Tre Villanelle vezzose e belle* (Forrai Miklós: Öt évszázad kórusa c. gyűjteményéből)
- Tóth Péter–Nemes Nagy Ágnes: *A Gondolj-rám-virág* (a Tavaszi felhők c. ciklusból)

KAPOSVÁR - II. Maza Míra és Polotár Virág (6. o.), Inkei Nelli, Hortobágyi Éva, Hutson Krisztina, Nagy Dominika és Prjevara Éva (8. o.); felkészítő tanár: **Varga Anita** (15. kép)

- Népdalcsokor
- Bartók Béla: *Senkim a világon*
- Kodály Zoltán–Vikár Béla: Két mű a Bicinia Hungarica IV. füzetéből – *Vejnemöjnen* (No. 122.), *Menyasszonybúcsúzó* (No. 179.)

KAPOSVÁR - I. Csorba Daniella, Eördögh Katinka, Erdős Borbála, Kovács Krisztián, Lévai Tamara, Wolstrommer Viktória (4. o.); felkészítő tanár: **Pécsiné Hauk Erika** (16. kép)

- Kodály Zoltán: *A bárnai kertek alatt* (Bicinia Hungarica II. füzet 84.)
- Szőnyi Erzsébet: *Én a hegyre, te a völgybe* (a 33 könnyű kórus népdalokra c. sorozatból)
- Bárdos Lajos: *Tisza partján*

SALGÓTARJÁN: Dancsok Lilla, Gréczi-Zsoldos Miklós, Orosz Márton, Simon Lili, Vágvölgyi Zsófia, Zengő Adrienn (8. o.); felkészítő tanár: **Karácsonyné Kaposi Ida** (17. kép)

- Kodály Zoltán: *A juhász* (Előadói: Orosz Márton és Gréczi-Zsoldos Miklós)
- Bárdos Lajos–Lukin László: Két kórusmű a Négy földrész c. ciklusból – *Csililan* (perui indián dallamra); *Szavannai riadalom* (közép- ausztráliai dallamra)
- Weelkes: *Four arms, two necks, one wreathing*
- VIII. Henrik: *Pastime with good company*

MARCZIBÁNYI - I. Réfi Veronika (6. o.), Kovács Flóra (8. o.), Winter Miriam (10. o.); felkészítő tanárok: **Őri Csilla, Uherezky Eszter** (18. kép)

- Bárdos Lajos–Balassi Bálint: *Darvagnak szól*
- Zingarelli: *Adoramus crucem tuam*
- Fekete Gyula–Romhányi József: *A teve fohásza*

A hangszeresek hangversenye

A Marczibányi téri iskola jelenlegi és volt hangszeres növendékeinek hangversenye mintegy reprezentálta azt a kodályi eszmét, amely a közös éneklésre és a zenei anyanyelvre alapozott neveléssel a teljes zenekultúrába kíván bevezetni: a hangverseny maga ebből a teljességből, a professzionális hangszeres zeneművészetből és a hozzá vezető út állomásaiból adott ízelítőt. A jelenlegi növendékek közül a legfiatalabb közreműködő 3. osztályos, de hallhattuk egy-egy, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, illetve a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen tanulmányait folytató fiatal, valamint egy, már végzett művész játékát is. A fellépők sorában található japán testvérpár (egyikük már Magyarországon született) szereplése pedig akár jelképesnek is tekinthető, a kodályi nevelés nemzetköziségét mutatva. A koncert teljes műsora:

Niels Gade: *Fantáziadarab* (Kusztós Olivér – klarinét, „B” tagozat 4. osztály, tanára: **Vaig Júlia**, zongorán kísérte: Thiago Bertoldi) (19. kép)

Mendelssohn: *Dal szöveg nélkül* (Hagiwara Izumi – gordonka „B” tagozat 5. osztály, tanára: **Falvainé Emese Gyöngyi**, zongorán kísérte: Thiago Bertoldi) (20. kép)

Popper Dávid: *Concert Polonaise* (Hagiwara Riku – gordonka, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem BA I. évfolyam, tanára: **Onczay Csaba**, zongorán kísérte: Thiago Bertoldi) (21. kép)

Jenkinsson: *Tündértánc* (Hajdú-Németh László – hegedű 2. osztály, tanára: **Csapó Kornélia**, zongorán kísérte: Nagy Zsuzsanna) (22. kép)

Telemann: *D-dúr szólófantázia* (Bruck Ádám – hegedű, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola 9. osztály, tanára: **Rónaszéki Tamás**) (23. kép)

Glinka: *Nocturne* (Rozsonits Ildikó – zongora „B” tagozat 3. osztály, tanára: **Turós Enikő**) (24–25. kép)

Wolf: *Der Musikant* (Herczeg Máté – énekművész mv. és Csillagh Katalin – zongoraművész, tanárai voltak: Mátyás Ivánné – Kodály Iskola; Halmágyi Katalin – Bartók Konzervatórium; Nádor György – Zeneakadémia; John Perry és David Louie – Glenn Gould Akadémia, Torontó; Rohmann Imre – Salzburgi Mozarteum) (26. kép)

A rendezvény zárása

A már említett összkar előtt dr. Márkusné Natter-Nád Klára mondott zárszót (27. kép): méltatta a kamaraénekkoncert fellépőinek és felkészítő-tanárainak munkáját, értékelte az egyes csoportok szereplését és elemezte a programból kirajzolódó összképet, a résztvevők felkészültségét, a műsor-összeállítás sajátosságait (előbbi áttekintésünkben az ő gondolataira is támaszkodtunk), a produkciók színességét. Kiemelte azt a példamutató igyekezetet, amellyel a résztvevők saját iskolájuknak, a helyi közösségnek szolgáltak. Azután felidézte a

Marczibányi téri iskola 1954-ig visszanyúló történetét, szemtanúként is (ő maga is egykor ebben az iskolában tanított), tanulságul a fiataloknak, hiszen egy, a magyar zenei nevelés történetében főszerepet játszó intézményről, a kecskeméti és veszprémi után az ország (és a világ) harmadik zenei általános iskolájáról van szó.

A fellépő csoportok mindegyike oklevelet, a csoporttagok mindegyike ajándék CD-t kapott (28. kép). Az ajándékok átadása alkalmából Ittész Mihály, a Magyar Kodály Társaság elnöke még egyszer szólta a résztvevőkhöz: felhívta a figyelmet Bartalus Ilona 1967–1970 között készült „*Gyere pajtás énekelni*” c. televíziós daltanítás-sorozatára, amelyet éppen e kamaraének-találkozó heteiben újból műsorra tűzött az M3 csatorna. Egy olyan időszakban – utalt rá Ittész –, amikor (2015 augusztusa óta) a mindennapos iskolai éneklés ügye újból az oktatáspolitikai látókörébe került. Bartalus Ilona filmjei kettős értelemben is a Kodály-iskola történetének dokumentumai: egyaránt reprezentálják a módszert és az 1968-ig a Lorántffy Zsuzsanna úton, azóta pedig a Marczibányi téren működő budapesti Kodály-iskolát (29. kép). (A televíziós sorozatról egyébként bővebben olvashatunk a Magyar Kodály Társaság honlapján: <http://www.m-kodalytarsasag.hu/esemenyek.htm>.)

A kamaraének-találkozók sorozata: a csoportok megmérettetése és a kísérő események jelentősége is túlmutat azon az alkalmanként egy-kétszáz fős, akik ezeknek az eseményeknek közvetlen részesei lehettek, és azokon az ezreken is (tanulók, szülők, tanárok, a rájuk figyelő helyi társadalom), akikhez a küldő iskolákon keresztül jutott el üzenete. A zenei nevelés jelentőségéről szóló üzenet ez a rendezvénysorozat az oktatáspolitikai számára is... Ennek az üzenetnek a végére – három pont helyett – hármass felkiáltójelet tett Puskásné Ispán Franciska „*motu proprio*” megnyilatkozása (30–31. kép): a KLIK (Klebelberg Intézményfenntartó Központ) jelenlévő képviselőjének szavát vette, hogy közvetíti a tapasztaltakat azok számára, akiktől az iskolai ének jövőbeni lehetőségei függenek.

Köteles György

1. kép

A Magyar Rádió Gyermekkkórusának kamaracsoportja

2. kép
Kodály Zoltánné és Őri Csilla

3. kép
Tarcza Zsuzsanna konferál

4. kép
*A zsűri: Puskásné Ispán Franciska, Somorjai Paula,
Márkusné Natter-Nád Klára, Rozgonyi Éva,
Kodály Zoltánné*

5. kép
*A zsűri: Breinichné Horváth Andrea,
Joób Árpád, (Kende Zsuzsa – Magyar Kodály
Társaság), Ittész Mihály*

6. kép
Kecskemét II. csoport

7. kép
Győri csoport

8. kép
Győri csoport

9. kép
Székesfehérvár, I. csoport

10. kép
Szobi csoport

11. kép
Szobi csoport

12. kép
Kecskemét I. csoport

13. kép
Debreceni csoport

14. kép
Marczibányi II. csoport

15. kép
Kaposvár II. csoport

16. kép
Kaposvár I. csoport

17. kép
Salgótarjáni csoport

18. kép
Marczibányi I. csoport

19. kép
Kusztós Olivér, zongorán kíséri Thiago Bertoldi

20. kép
Hagiwara Izumi, Thiago Bertoldi

21. kép
Hagiwara Riku

22. kép
*Hajdú-Németh László,
zongorán kíséri Nagy Zsuzsanna*

23. kép
Bruck Ádám

24. kép
Rozsonits Ildikó

25. kép
... és tanára: Turós Enikő

26. kép
Herczeg Máté, Csillagh Katalin

27. kép
Márkusné Natter-Nád Klára értékel

28. kép
Oklevél-átadás

29. kép
Ittész Mihály zárszava

30. kép
*Óri Csilla, Mészáros Enikő (KLIK),
Puskásné Ispán Franciska*

31. kép
*„Ígérje meg!” Mészáros Enikő,
Puskásné Ispán Franciska*

32. kép
Ősszari próba

33. kép
B. Horváth Andrea próbál

34. kép
Rozgonyi Éva a zárókoncerten